

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Česká školní inspekce hodnotila / Ondřej Andrys ; [Autor interview] Táňa Pikartová -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 28, č. 9 (2020), s. 3.

Rozhovor s náměstkem ústředního školního inspektora Ondřejem Andrysem. Hovoří o pozitivích a negativích českého vzdělávacího systému, který trpí nedostatkem aprobovaných učitelů, což má vliv na kvalitu výuky. Dominantní je stále frontální výuka, ale začíná se postupně uplatňovat formativní hodnocení. Důležitým faktorem jsou odklady povinné školní docházky (jejich četnost v jednotlivých krajích). O. Andrys dále zmiňuje bariéry, které brání dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků.

systém výchovy a vzdělávání ; školství ; učitel ; kvalifikace ; výuka ; frontální vyučování ; formativní hodnocení ; odklad ; povinná školní docházka ; další vzdělávání učitelů ; Česko ; odklad školní docházky

<http://katalog.npmk.cz/documents/477924>

2.

Hodnoty ve filmových pohádkách = Values in fairy tale movies / Mojmir Sedláček -- cze --

Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychologie pro praxi -- ISSN 1803-8670 -- Roč. 54, č. 1 (2019), s. 31-41.

Článek vychází z diplomové práce obhájené v r. 2015. Je zaměřen na socializační roli pohádek při předávání hodnot. Jejich prostřednictvím se děti učí rozlišovat různé způsoby chování a vztahování se k světu. Empirický výzkum analyzoval šest vybraných českých a slovenských pohádek a kódoval v nich hodnotově výrazné situace. Vysledoval trendy v pojetí hodnot napříč různými pohádkami a zjistil například, že starší pohádky jsou hodnotově výraznější a pro dětského diváka tudíž výchovnější, zatímco novější se spíše orientují na zábavnost a fúzi žánrů.

pohádka ; film ; dítě ; hodnota ; chování ; empirický výzkum ; diplomová práce ; výchova dítěte ; role ; socializace ; zábavná forma

<http://katalog.npmk.cz/documents/477914>

3.

Jak se bude učit v mateřských školách / Aneta Lednová ; [Autor interview] Táňa Pikartová – cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 28, č. 10 (2020), s. 3.

Tisková mluvčí ministerstva školství Aneta Lednová informuje o plánovaných změnách ve výchovné činnosti a v rozsahu přímé vyučovací činnosti v českých mateřských školách. Jedná se o pedagogickou činnost zástupců ředitelů, o možnostech rodičů dvouletých dětí zařadit dítě do předškolní výchovy, o tom, jak se změní role asistenta pedagoga a jaké budou existovat výjimky pro překročení maximálního počtu dětí (24) ve třídě.

mateřská škola ; předškolní výchova ; řízení školy ; asistent ; dítě ; asistent pedagoga ; počet dětí ; věk 2

<http://katalog.npmk.cz/documents/477925>

4.

Jak včas rozpoznat intelektově nadané dítě / Andrea Štefáčková – cze

In: Speciál pro školní družiny : příloha časopisu Řízení školy -- ISSN 2336-4343 -- Roč. 7, č. 2 (2020), s. 4-7.

MiND je zkratka pro mimořádně a nadprůměrně intelektově nadané dítě. Rodiče i učitelé se ptají, zda je důležité o jejich nadání vědět. Nadané dítě však potřebuje specifický přístup při výchově i ve vzdělávání. Je nutné je aktivně vyhledávat. V článku je popsán proces identifikace intelektového nadání (nominace, tzv. cílená nominace nebo screening), diagnostika. Jsou popsány typické charakteristiky MiND dětí. Nadační fond Qiido poskytuje rady nejen odborníkům ve vzdělávání, ale také rodičům. Podrobnější informace jsou uvedeny na webových stránkách nadace.

žák ; nadaný ; integrace žáka ; rodiče ; učitel ; diagnostika ; poradenství ; individuální přístup ; nadace ; fond ; odborník

<http://katalog.npmk.cz/documents/477771>

5.

Knihovnictví : nadčasové a nepostradatelné / Valerie J. Gross ; [Překladatel] Libuše Foberová, Tereza Tkačiková – cze

In: Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy -- ISSN 0862-1985 -- Roč. 33, č. 5 (2019), s. 33-42.

Valerie J. Grossová vedla v roce 2014 na Masarykově univerzitě v Brně workshop pro knihovníky v rámci projektu BiblioEduca, na kterém prezentovala vizi a strategii Systém knihoven komunity Howard v americkém Marylandu (oceněn jako nejlepší knihovní systém Severní Ameriky). V

předloženém článku prezentuje tento systém, jehož kurikulum je rozloženo do tří pilířů: samostatné vzdělávání (zejména četba knih), asistence při výzkumu a výuka (role knihovníka jako lektora), názorné a poučné zážitky (komunitní role knihoven). Dále uvádí, jaké schopnosti by měl mít knihovník 21. století. Knihovny tvoří významnou součást pevného vzdělávacího systému v USA: knihovny - školy - univerzity. Knihovny = vzdělávání.

knihovna ; informační instituce ; vzdělávání ; sebezvzdělávání ; vzdělávací projekt ; knihovník ; strategie učení ; inovace ; modernizace ; Spojené státy americké ; vzdělávací instituce

<http://katalog.npmk.cz/documents/477907>

6.

Kouzelné čtení je unikátní výukový systém : rozhovor s Jarmilou Létalovou / Jarmila Létalová ; [Autor interview] Jana Nejezchlebová – cze

In: Duha : informace o knihách a knihovnách z Moravy -- ISSN 0862-1985 -- Roč. 34, č. 2 (2020), s. 53-55.

Rozhovor s knihovnicí dětského oddělení Okresní knihovny v Břeclavi o motivaci dětí k četbě a nových formách práce s dětským čtenářem. Jaké knihy a programy děti zaujmou, tradiční knihy versus netradiční (např. trojrozměrné knihy), která nakladatelství jsou zaměřena na interaktivní knihy. Zvláštní pozornost je věnována dotykovým knihám z nakladatelství Albi s elektronickou tužkou z edice Kouzelné čtení. Jedná se o unikátní výukový systém, který přináší spoustu informací a zábavy.

knihovna ; dětská knihovna ; knihovník ; dětská kniha ; literatura pro děti a mládež ; výuka ; vzdělávání ; interaktivní učebnice ; hra ; čtenářství ; zájem ; nakladatelství ; Kouzelné čtení

<http://katalog.npmk.cz/documents/477912>

7.

"Matky, chraňte své děti!" : historie protituberkulózního očkování v Československu / Šárka Caitlín Rábová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Dějiny a současnost : kulturně historická revue -- ISSN 0418-5129 -- Roč. 42, č. 6 (2020), s. 17-19.

Tuberkulóza si v 19. a v první polovině 20. století vyžádala miliony obětí na celém světě. V r. 1918 začal vývin očkovací látky, která byla v r. 1921 úspěšně aplikována na novorozencích ve Francii. Do Československa se vakcína dostala v r. 1926 a lékaři měli za úkol připravit obyvatelstvo na plošné očkování. Očkování dětí mělo pozitivní vliv i na nemocnost dospělých. Během válečných let zde byla vakcinace pozastavena a jako důsledek války vzrostl počet nových případů tuberkulózy. Po válce zavedena očkovací povinnost dětí a mladistvých do dvaceti let, od ledna 1953 zavedena povinná plošná vakcinace všech novorozenců v Československu. Přispěl k tomu

vliv skandinávských zemí. Vakcína vytvořená v r. 1921 zásadní měrou přispěla k protituberkulóznímu boji téměř ve všech zemích světa.

nemoc ; nemocný ; očkování ; historické hledisko ; dítě ; Československo ; tuberkulóza ; vakcína ; novorozenec ; století 19-20

<http://katalog.npmk.cz/documents/477825>

8.

Ovlivňuje hudební nadání jazykové a komunikační schopnosti a dovednosti? / Renata Horáková

-- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 2

In: Hudební výchova : časopis pro hudební a obecně estetickou výchovu školní a mimoškolní -- ISSN 1210-3683 -- Roč. 28, č. 2 (2020), s. 6-9.

Článek se zaměřuje na vzdělávání hudebně nadaných žáků s důrazem na jejich jazykové a komunikační schopnosti v reálných podmínkách českého školství. Prezentuje výsledky a závěry výzkumu, který byl realizován v rámci disertační práce s názvem "Hudebně nadaní žáci a jejich jazyková a komunikační schopnost". Výzkum potvrdil např. hypotézu, že žáci navštěvující ZUŠ dosahují při studiu lepších výsledků v matematice, českém jazyce a v anglickém jazyce, a také, že žáci dosahující lepších výsledků v matematice, českém jazyce a anglickém jazyce mají pozitivní postoj k výuce hudební výchovy. Pro praxi tak vyplývá, že je velmi důležité, aby se odborníci problematikou hudebně nadaných žáků zabývali, a aby byly nové poznatky předávány dále do škol, přímo pedagogickým pracovníkům.

nadaný ; talent ; hudba ; působení ; schopnost ; dovednost ; jazykové vzdělávání ; matematika ; hudební výchova ; základní umělecká škola ; výzkum ; disertace

<http://katalog.npmk.cz/documents/477940>

9.

Sborovny se asi otevrou nepedagogům / Roman Kantor – cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 28, č. 7 (2020), s. 1.

Nedostatek učitelů chce ministertvo školství řešit nouzovým, ale nesystémovým krokem - podle něj by mohli všeobecné předměty na druhém stupni základních a na středních školách vyučovat vysokoškoláci bez odpovídajícího učitelského vzdělání. To si mají během tří let doplnit. Přitom učitelství budoucí vysokoškoláky neláká, a když se pro ně rozhodnou, šest z deseti studentů fakultu nedokončí. Přednost by mělo mít budování spolehlivě fungujícího vzdělávacího systému a ne provizorní řešení. Pedagogické fakulty by se měly proměnit v prestižní a moderní pracoviště.

vzdělávání učitelů ; učitel ; pedagogické povolání ; kvalifikace ; druhý stupeň ; střední škola ; všeobecně vzdělávací předmět ; ministerstvo školství ; pedagogická fakulta ; nekvalifikovaný učitel

<http://katalog.npmk.cz/documents/477919>

10.

Socializace umění v odstupu jednoho století / Eva Vičarová, Petr Šrajer -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Hudební výchova : časopis pro hudební a obecně estetickou výchovu školní a mimoškolní -- ISSN 1210-3683 -- Roč. 28, č. 1 (2020), s. 28-31.

Studie představuje průběh a výsledky hudebně pedagogického experimentu prováděného studenty katedry muzikologie Univerzity Palackého v Olomouci. Muzikolog a estetik Otakar Hostinský, z jehož teorie výzkum vycházel, popsal socializaci umění jako jeho zpřístupňování širokým vrstvám, nejen mládeži, ale i dospělým posluchačům. Výzkum probíhal za účasti 78 středoškoláků a 19 vysokoškoláků a každý z pěti "socializátorů" měl studentům přiblížit v průběhu 30 minut jednu kompozici z druhé poloviny 20. století, případně i nového tisíciletí. Výsledky po druhém, socializací připraveném, poslechu převyšovaly hodnocení po poslechu prvním. Socializace soudobé vážné hudby v případě vysokoškolských studentů byla 2,5x úspěšnější než u středoškoláků. Na jaké skladby reagovali studenti nejlépe a další výsledky jsou zobrazeny v grafech.

socializace ; hudba ; žák ; student ; střední škola ; vysoká škola ; názor ; postoj ; poslech ; výzkum ; dílo ; století 20-21

<http://katalog.npmk.cz/documents/477939>

11.

Starosti školních družin na Lince pro rodinu a školu 116 000 / Jarmila Kubáňková – cze

In: Speciál pro školní družiny : příloha časopisu Řízení školy -- ISSN 2336-4343 -- Roč. 7, č. 2 (2020), s. 3-4.

Řada dětí z prvního stupně tráví ve školních družinách podstatnou část času. Některé potíže dětí se často projeví nejdříve v družině. Existuje Linka pro rodinu a školu 116 000. Problémem je, když jednání dětí v družině není přikládána taková váha jako chování ve škole. V některých školách není nastaven systém předávání informací mezi školou a družinou. Často je to spojeno s nízkou vahou práce vychovatelky. Pokud nedojde k respektování práce vychovatelů v družině, může nezáměrně poškodit všechny zúčastněné, školu, vychovatele, rodiče i žáka.

základní škola ; školní družina ; dítě ; žák ; vychovatel ; rodiče ; učitel ; chování žáka ; komunikace ; pomoc ; vztah vychovatel – dítě

<http://katalog.npmk.cz/documents/477769>

12.

Školní mediace učí empatii a naslouchání / Ivana Preyová ; [Autor interview] Jana Matyášová – cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 28, č. 12-13 (2020), s. 13.

Rozhovor s Ivanou Preyovou, ředitelkou ZŠ a MŠ v Krásné Lípě. Věnuje se školním mediacím; jejich mediátorských služeb mohou využít žáci, učitelé i rodiče v rámci projektu S rodinou k inkluzi. Ředitelka vysvětluje, kdo je mediátor (musí projít více než 100 hodinovým mediačním výcvikem) a jak mediace funguje. Mediátor vede rozhovory dvou dětí, nechá je popsat problém a děti samy hledají způsob, jak by se dal vyřešit. Tato metoda učí děti empathii, ukazuje jim pohled druhého. Nejen mluvení, ale i naslouchání je základem komunikace. Konflikty, kterými se mediace zabývá. Jak děti své dohody dodržují.

žák ; postoj žáka ; konflikt ; řešení konfliktů ; vztah učitel-žák ; vztahy mezi vrstevníky ; vcítění ; komunikace ; mediace ; naslouchání

<http://katalog.npmk.cz/documents/477934>

13.

Talent - houževnatost - motivace / Jaroslav Krištofič -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Tělesná výchova a sport mládeže : odborný časopis pro učitele, trenéry a cvičitele -- ISSN 1210-7689 -- Roč. 86, č. 3 (2020), s. 15-18.

Autor se v textu zabývá vymezením pojmu talent a jeho podílu na sportovním výkonu. Podíl talentu bývá často zveličován na úkor houževnatosti a emočních procesů. V rámci úvodní sportovní přípravy dětí by neměl být zdůrazňován výkon, ale cesta k němu, pozitivní vztah k činnosti, kterou chce dítě rozvíjet na základě lásky ke sportu. S tím je spojena i problematika tzv. rané sportovní specializace oproti přístupu nazývanému trénink odpovídající vývoji. Závěrem autor zmiňuje důležitou roli učitelů tělesné výchovy na základních školách v rámci procesu seznamování dětí s jednotlivými sporty.

mládež ; sport ; talent ; motivace ; role učitele ; výkon ; vzestup výkonnosti ; houževnatost ; sportovní psychologie ; sportovní talent ; sportovní výkonnost

<http://katalog.npmk.cz/documents/477753>

14.

Tělesná výchova u dětí se zrakovým postižením / Eva Prokešová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Tělesná výchova a sport mládeže : odborný časopis pro učitele, trenéry a cvičitele -- ISSN 1210-7689 -- Roč. 86, č. 3 (2020), s. 34-40.

Předložený článek se věnuje tématu zrakového postižení a jeho dopadu na tělesnou výchovu a sport. V tabulce je uvedena klasifikace zrakového postižení podle světové zdravotnické organizace (WHO). Autorka se zabývá různými oblastmi, kde se může projevat odlišnost dětí se zrakovým postižením (pohybové vzorce, tělesná a zdravotní kondice, sociální oblast) a doporučuje zařazení cvičení s formativním cílem do výuky tělesné výchovy postižených dětí. Upozorňuje také na principy integrace a adaptace žáka a bezpečnostní hlediska.

sport ; pohybová výchova ; tělesná výchova ; obsah výchovy ; postižený ; handicap ; smyslová porucha ; vada zraku ; integrace žáka ; základní škola ; sociální dovednost ; vztah učitel-žák ; interpersonální vztahy

<http://katalog.npmk.cz/documents/477761>

15.

Výživa dětí v předškolním a školním věku / Martin Gregora – cze

In: Speciál pro školní jídelny : příloha časopisu Řízení školy -- ISSN 2336-6818 -- Roč. 6, č. 2 (2020), s. 10-13.

Stravovací návyky předškolního dítěte jsou dány převážně zvyky a stereotypy v rodině. S nástupem do školky se dítě setkává se stravováním v kolektivu, které podléhá vyhlášce. V článku je popsáno ideální složení jídelníčku předškolních i školních dětí. Školní věk je dále rozdělen na mladší (do 12 let) a starší (od 12 do 15 let) věk. Největším problémem je nadbytek cukru a soli. Důležitý je příjem železa. V závěru článku je uvedeno doporučení pro obézní i štíhlé děti.

předškolní dítě ; školní věk ; výživa ; rodina ; dítě ; mateřská škola ; obezita ; stravování ; školní strava ; jídelníček ; cukr ; sůl

<http://katalog.npmk.cz/documents/477774>